

Celem projektu jest dokonanie wieloaspektowej analizy zjawiska przemocy domowej doświadczanej przez kobiety z niepełnosprawnościami. Zjawisko to nie zostało do tej pory w Polsce zbadane. Kobiety z niepełnosprawnościami, ze względu na swoją płeć i poziom sprawności, przynależą do co najmniej dwóch grup szczególnie narażonych na przemoc. W projekcie założono, że zbieg współzależnych identyfikacji tożsamościowych (płeć i niepełnosprawność) naraża kobiety nie tylko na większe ryzyko doświadczania przemocy i utrwała tę przemoc, ale także sprawia, że grupa ta doświadcza innych form przemocy niż kobiety bez niepełnosprawności czy mężczyźni z niepełnosprawnościami. Nieliczne prowadzone w tym obszarze badania międzynarodowe wskazują, że mogą one doświadczać przemocy nawet dwukrotnie częściej niż kobiety bez niepełnosprawności. Przemoc ta ma bardzo szerokie spektrum - obejmuje zarówno przemoc fizyczną i seksualną, psychiczną czy finansową, ale także porzucenie i zaniedbanie, zmuszanie do społecznej izolacji, odmowy leczenia, zmuszanie do leczenia psychiatrycznego czy przymusowej sterylizacji.

Projekt koncentruje się na analizie intersekcyjnych – wynikających ze sprzężenia niepełnosprawności i płci – uwarunkowań przemocy wobec kobiet z niepełnosprawnościami osadzając je jednocześnie w kontekście społeczno-kulturowym Polski i Europy Środkowo-Wschodniej. Pozwoli na poznanie i opisanie form przemocy, poznanie i opisanie sposobów radzenia sobie a także ocenę dostępności środków ochrony i form wsparcia dla doświadczających przemocy kobiet z niepełnosprawnościami. Chcemy również zastanowić się nad wyzwaniem metodologicznymi, które stoją przed badaczami z obszaru studiów o niepełnosprawności, decydującymi się na badanie zjawiska przemocy.

Aby zrealizować postawiony cel w projekcie przewidziano następujące działania badawcze:

1. Wywiady indywidualne z kobietami z różnymi niepełnosprawnościami, które doświadczyły przemocy;
2. Wywiady indywidualne z przedstawicielami instytucji do których zgłaszana jest przemoc oraz organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy wobec kobiet;
3. Krytyczną analizę dyskursu, obejmującą: (a) analizę dostępnych statystyk publicznych w kontekście niepełnosprawności i przemocy oraz analiza luk w tych statystykach, (b) analizę statusu prawnego kobiet z niepełnosprawnościami w świetle prawa międzynarodowego i krajowego, analiza strategii, programów dotyczących przeciwdziałania i ochrony przed przemocą w rodzinie pod kątem uwzględnienia w nich intersekcyjnego sprzężenia płci i niepełnosprawności, (c) analizę postępowań sądowych (cywilnych, karnych, ze stosunków rodzinnych), w których uczestniczą kobiety z niepełnosprawnościami oraz (4) analizę dostępności systemu wsparcia dla WWD doświadczających przemocy w rodzinie.
4. Jakościową metaanalizę, mającą na celu ukazanie wyzwań metodologicznych, wynikających z projektowania i prowadzenia włączających badań intersekcyjnych z obszaru studiów o niepełnosprawności, w tym dokonanie analizy metodologicznej realizacji zasady dostępności procesu badawczego dla osób z różnymi niepełnosprawnościami.